

CUPRINS

Abrevieri	13
Noțiuni introductive	15

TITLUL I

INFRAȚIUNI CONTRA PERSOANEI (art. 188-227)	19
<i>Aspecte comune</i>	21

CAPITOLUL I

INFRAȚIUNI CONTRA VIEȚII (art. 188-192)	27
<i>Aspecte comune</i>	27
Omorul (art. 188)	30
Omorul calificat (art. 189).....	37
Uciderea la cererea victimei (art. 190).....	50
Determinarea sau înlesnirea sinuciderii (art. 191)	52
Uciderea din culpă (art. 192)	57

CAPITOLUL II

INFRAȚIUNI CONTRA INTEGRITĂȚII CORPORALE SAU SĂNĂTĂȚII (art. 193-198).....	62
<i>Aspecte comune</i>	62
Lovirea sau alte violențe (art. 193)	65
Vătămarea corporală (art. 194)	70
Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte (art. 195)	77
Vătămarea corporală din culpă (art. 196).....	81
Relele tratamente aplicate minorului (art. 197)	85
Încăierarea (art. 198)	89

CUPRINS

CAPITOLUL III

INFRAȚIUNI SĂVÂRȘITE ASUPRA UNUI MEMBRU DE

FAMILIE (art. 199-200)	95
<i>Aspecte comune</i>	<i>95</i>
Violența în familie (art. 199).....	97
Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă (art. 200).....	100

CAPITOLUL IV

AGRESIUNI ASUPRA FĂTULUI (art. 201-202)..... **105** | *Aspecte comune* *105* | Înteruperea cursului sarcinii (art. 201)..... 108 | Vătămarea fătului (art. 202)..... 113 |

CAPITOLUL V

INFRAȚIUNI PRIVIND OBLIGAȚIA DE ASISTENȚĂ A

CELOR ÎN PRIMEJDIE (art. 203-204) **118** | *Aspecte comune* *118* | Lăsarea fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate (art. 203)..... 120 | Împiedicarea ajutorului (art. 204)..... 124 |

CAPITOLUL VI

INFRAȚIUNI CONTRA LIBERTĂȚII PERSOANEI

(art. 205-208) **127** | *Aspecte comune* *127* | Lipsirea de libertate în mod ilegal (art. 205)..... 130 | Amenințarea (art. 206) 138 | Șantajul (art. 207) 144 | Hărțuirea (art. 208) 151 |

CUPRINS

CAPITOLUL VII

TRAFICUL ȘI EXPLOATAREA PERSOANELOR

VULNERABILE (art. 209-217)	154
<i>Aspecte comune</i>	154
Sclavia (art. 209).....	157
Traficul de persoane (art. 210)	159
Traficul de minori (art. 211)	164
Supunerea la muncă forțată sau obligatorie (art. 212).....	168
Proxenetismul (art. 213).....	172
Exploatarea cerșetoriei (art. 214)	175
Folosirea unui minor în scop de cerșetorie (art. 215).....	180
Folosirea serviciilor unei persoane exploatate (art. 216).....	183
Folosirea prostituției infantile (art. 216 ¹).....	185

CAPITOLUL VIII

INFRAȚIUNI CONTRA LIBERTĂȚII ȘI INTEGRITĂȚII

SEXUALE (art. 218-223)	188
<i>Aspecte comune</i>	188
Violul (art. 218).....	192
Agresiunea sexuală (art. 219).....	205
Actul sexual cu un minor (art. 220).....	216
Coruperea sexuală a minorilor (art. 221).....	222
Racolarea minorilor în scopuri sexuale (art. 222)	226
Hărțuirea sexuală (art. 223)	228

CAPITOLUL IX

INFRAȚIUNI CE ADUC ATINGERE DOMICILIULUI

ȘI VIEȚII PRIVATE (art. 224-227)	232
Violarea de domiciliu (art. 224)	232
Violarea sediului profesional (art. 225).....	240

CUPRINS

Violarea vieții private (art. 226)	244
Divulgarea secretului profesional (art. 227)	247
TITLUL II	
INFRAȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI (art. 228-256¹)	253
<i>Aspecte comune</i>	255
CAPITOLUL I	
FURTUL (art. 228-232)	260
Furtul (art. 228).....	260
Furtul calificat (art. 229).....	266
Furtul în scop de folosință (art. 230)	276
Plângerea prealabilă și împăcarea (art. 231).....	278
CAPITOLUL II	
TÂLHĂRIA ȘI PIRATERIA (art. 233-237)	282
Tâlhăria (art. 233).....	282
Tâlhăria calificată (art. 234)	290
Pirateria (art. 235)	293
CAPITOLUL III	
INFRAȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI PRIN	
NESOCOTIREA ÎNCREDERII (art. 238-248)	297
Abuzul de încredere (art. 238).....	297
Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor (art. 239).....	303
Bancruta simplă (art. 240).....	305
Bancruta frauduloasă (art. 241).....	307
Gestiunea frauduloasă (art. 242)	310
Însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor (art. 243).....	313

CUPRINS

Înșelăciunea (art. 244).....	318
Înșelăciunea privind asigurările (art. 245).....	323
Deturnarea licitațiilor publice (art. 246).....	326
Exploatarea patrimonială a unei persoane vulnerabile (art. 247) ...	328

CAPITOLUL IV

FRAUDE COMISE PRIN SISTEME INFORMATICE ȘI

MIJLOACE DE PLATĂ ELECTRONICE (art. 249-252).....	331
Frauda informatică (art. 249)	331
Efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos (art. 250).....	333
Acceptarea operațiunilor financiare efectuate în mod fraudulos (art. 251).....	336

CAPITOLUL V

DISTRUGEREA ȘI TULBURAREA DE POSESIE

(art. 253-256)	339
Distrugerea (art. 253).....	339
Distrugerea calificată (art. 254)	344
Distrugerea din culpă (art. 255)	344
Tulburarea de posesie (art. 256).....	345

TITLUL III

INFRAȚIUNI PRIVIND AUTORITATEA ȘI FRONTIERA

DE STAT (art. 257-265)	349
-------------------------------------	------------

CAPITOLUL I

INFRAȚIUNI CONTRA AUTORITĂȚII (art. 257-261)	351
---	------------

<i>Aspecte comune</i>	351
-----------------------------	-----

Ultrajul (art. 257).....	354
--------------------------	-----

CUPRINS

Uzurparea de calități oficiale (art. 258)	360
Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri (art. 259)	364
Ruperea de sigilii (art. 260)	367
Sustragerea de sub sechestru (art. 261)	369

CAPITOLUL II

INFRAȚIUNI PRIVIND FRONTIERA DE STAT

(art. 262-265)	373
Trecerea frauduloasă a frontierei de stat (art. 262)	373
Traficul de migranți (art. 263)	376
Facilitarea șederii ilegale în România (art. 264).....	378
Sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României (art. 265)	381

TITLUL IV

INFRAȚIUNI CONTRA ÎNFĂPTUIRII JUSTIȚIEI

(art. 266-288)	383
<i>Aspecte comune</i>	385
Nedenunțarea (art. 266)	392
Omisiunea sesizării (art. 267)	396
Inducerea în eroare a organelor judiciare (art. 268)	400
Favorizarea făptuitorului (art. 269)	405
Tăinuirea (art. 270)	410
Obstrucționarea justiției (art. 271)	415
Influențarea declarațiilor (art. 272)	419
Mărturia mincinoasă (art. 273)	425
Răzbunarea pentru ajutorul dat justiției (art. 274).....	431
Sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri (art. 275).....	434
Compromiterea intereselor justiției (art. 277)	439

CUPRINS

Încălcarea solemnității ședinței (art. 278).....	443
Ultrajul judiciar (art. 279)	446
Cercetarea abuzivă (art. 280)	451
Supunerea la rele tratamente (art. 281).....	454
Tortura (art. 282).....	458
Represiunea nedreaptă (art. 283)	461
Asistența și reprezentarea neloială (art. 284)	465
Evadarea (art. 285)	468
Înlesnirea evadării (art. 286).....	471
Nerespectarea hotărârilor judecătorești (art. 287)	475
Neexecutarea sancțiunilor penale (art. 288).....	483
Index	489

CAPITOLUL I

INFRAȚIUNI CONTRA VIEȚII

(art. 188-192)

Aspecte comune

În cadrul infracțiunilor contra persoanei, un loc important îl ocupă infracțiunile contra vieții, Capitolul I fiind intitulat *Infracțiuni contra vieții*. În cadrul acestui capitol sunt incriminate următoarele fapte: omorul (art. 188); omorul calificat (art. 189); uciderea la cererea victimei (art. 190); determinarea sau înlesnirea sinuciderii (art. 191) și uciderea din culpă (art. 192).

Specific acestor fapte este aceea că aduc atingere ființei umane, mai precis, acelei însușiri fundamentale a ființei umane fără de care este de neconceput existența fizică a acesteia și care, totodată, condiționează existența celorlalte drepturi și libertăți fundamentale, precum integritatea corporală, sănătatea sau libertatea. Această importanță deosebită pe care o prezintă viața l-a determinat pe legiuitor să incrimineze distinct faptele care ar putea să aducă atingere acestei valori fundamentale.

De remarcat este și faptul că noul Cod penal cuprinde printre infracțiunile contra vieții o infracțiune nouă, constând în uciderea la cererea victimei. După modelul altor legislații, legiuitorul a considerat că este cazul să creeze o infracțiune distinctă de omor, comisă în aceste condiții, și să prevadă o sancțiune în limite mai reduse.

1. Obiectul juridic principal constă în relațiile sociale referitoare la dreptul la viață, drept recunoscut și ocrotit prin norma penală

oricărei persoane. Dreptul la viață există și este ocrotit de legea penală din momentul în care ia sfârșit procesul nașterii naturale, moment în care copilul este expulzat și își începe viața extrauterină¹, și până în momentul în care intervine moartea biologică. Dreptul la viață este protejat în egală măsură, indiferent de titular, indiferent de vârstă, starea sănătății victimei etc. Legislația noastră penală nu permite eutanasia, astfel încât dreptul la viață este protejat chiar și împotriva voinței victimei, constituind infracțiune de ucidere la cererea victimei (art. 190 C. pen.) fapta săvârșită dintr-un sentiment de milă, pentru a pune capăt suferințelor prelungite și grave ale victimei.

Obiectul juridic *secundar* constă în relațiile sociale referitoare la protecția minorului, atunci când determinarea sau înlesnirea sinuciderii se săvârșește față de un minor, sau în relațiile sociale privind exercițiul unei profesii sau meserii ori efectuarea unei anumite activități, când uciderea din culpă se săvârșește în forma agravată din alin. (2) al art. 192 C. pen.

2. Obiectul material este reprezentat de corpul victimei, persoană în viață.

3. Subiectul activ – participația penală – subiectul pasiv. *Subiect activ* poate fi orice persoană. La unele infracțiuni, subiectul activ este calificat. De exemplu, subiectul activ are calitatea de persoană care exercită o profesie, meserie ori anumite activități în cazul uciderii din culpă în formele agravate din alin. (2) al art. 192 C. pen.

Participația penală este posibilă, de regulă, sub toate formele. La infracțiunea de ucidere din culpă, participația este posibilă sub forma participației impropriei.

¹ C. Bulai, *Curs de drept penal. Partea specială*, vol. I, București, 1975, p. 116; O. Loghin, *Probleme privind infracțiunea de provocare ilegală a avortului*, în *Analele Universității „Al.I. Cuza”*, seria Științe Juridice, 1989, pp. 73-74.

Subiect pasiv poate fi, de regulă, orice persoană. Uneori, o anumită calitate a victimei determină o altă încadrare juridică a faptei. De exemplu, omorul este calificat, potrivit art. 189 alin. (1) lit. g) C. pen., dacă victima infracțiunii este o femeie gravidă. Uneori, pluralitatea de victime determină schimbarea încadrării juridice a faptei. Astfel, omorul este calificat, potrivit art. 189 alin. (1) lit. f) C. pen., când se săvârșește asupra a două sau mai multor persoane, iar uciderea din culpă are formă agravată [art. 192 alin. (3) C. pen.] dacă prin fapta săvârșită s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane.

4. Latura obiectivă. *Elementul material* al laturii obiective se realizează, în cele mai frecvente cazuri, printr-o acțiune de suprimare a vieții victimei. La infracțiunea constând în determinarea sau înlesnirea sinuciderii (art. 191 C. pen.) sunt prevăzute două acțiuni alternative, constând în fapta de a determina sau a înlesni sinuciderea unei persoane. Elementul material se poate realiza și printr-o inacțiune, cum ar fi, de exemplu, la uciderea din culpă, constând în neîndeplinirea unei obligații legale, cu consecința morții victimei.

Urmarea imediată constă în moartea victimei, rezultat care se poate produce imediat sau după trecerea unui interval de timp.

Raportul de cauzalitate dintre faptă și urmare trebuie stabilit în fiecare caz concret.

5. Latura subiectivă presupune, de regulă, intenția, care poate fi directă sau indirectă. Culpă constituie forma de vinovăție numai în cazul infracțiunii de ucidere din culpă (art. 192 C. pen.).

6. Actele de pregătire – tentativa – consumarea. *Actele de pregătire* sunt posibile, însă nu sunt incriminate.

Tentativa se pedepsește la infracțiunile de omor (art. 188 C. pen.) și omor calificat (art. 189 C. pen.). La alte infracțiuni contra vieții, deși posibilă, tentativa nu este incriminată [în cazul infracțiunii de

ucidere la cererea victimei (art. 190 C. pen.) și al infracțiunii de determinare sau înlesnire a sinuciderii (art. 191 C. pen.)].

Tentativa nu este posibilă la uciderea din culpă (art. 192 C. pen.).

Consumarea infracțiunii are loc în momentul în care s-a produs moartea victimei. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii (art. 191 C. pen.) se consumă în momentul în care victima se sinucide, când fapta se săvârșește în condițiile alin. (1), sau încearcă să se sinucidă, când fapta se săvârșește în condițiile alin. (4).

7. Modalități agravate. Unele dintre infracțiunile contra vieții au, pe lângă modalitatea de bază, și unele modalități agravate. Astfel de modalități agravate întâlnim la infracțiunea de determinare sau înlesnire a sinuciderii [art. 191 alin. (2)-(3) C. pen.].

8. Sancțiunile sunt diferite, în funcție de gravitatea faptei. Cea mai severă pedeapsă este prevăzută pentru omorul calificat (art. 189 C. pen.) și constă în detențiunea pe viață alternativ cu închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar cea mai redusă este prevăzută pentru uciderea la cererea victimei (art. 190 C. pen.) și uciderea din culpă [art. 192 alin. (1) C. pen.] și constă în închisoarea de la unu la 5 ani.

9. Aspecte procesuale. Pentru toate infracțiunile analizate, acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

OMORUL (art. 188)

1. Noțiune și definiție. Infracțiunea constă în „uciderea unei persoane”.

2. Obiectul juridic constă în relațiile sociale referitoare la dreptul la viață, valoare fundamentală protejată în mod egal, indiferent de